20.11.2025

Satu Nousiainen
Rahoitusmarkkinaosasto

Eduskunnan talousvaliokunnalle

Valtiovarainministeriön vastine hallituksen esityksestä 139/2025 vp annettujen lausuntojen ja kuulemisen johdosta

Valtiovarainministeriön käytössä ovat olleet oikeusministeriön, Finanssivalvonnan, Verohallinnon, professori Antti Ripatin, apulaisprofessori Heikki Marjosolan, Finanssiala ry:n, Pääomasijoittajat ry:n, Suomen Pörssisäätiön, Keskuskauppakamarin, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry:n, Nordean ja Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry:n lausunnot sekä talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa esitetyt seikat.

Valtiovarainministeriö kiittää talousvaliokuntaa mahdollisuudesta vastineeseen ja esittää seuraavaa:

Yleistä

Valtiovarainministeriö kiinnittää vastineessaan erityisesti huomiota hallituksen esityksen lakiehdotuksiin kohdistuviin lausuntoihin, joita tarkastellaan myöhemmin vastineessa. Lisäksi valtiovarainministeriö on tunnistanut joitakin lausunnoissa esiin nostettuja asioita, joita se on nähnyt tarpeen kommentoida yhteisesti. Valtiovarainministeriö ei ole nähnyt tarpeelliseksi kommentoida lausuntoja siltä osin kuin niissä kannatetaan hallituksen esityksessä esitettyjä muutoksia tai kuvataan markkinakehitystä tai toimintaympäristöä yleisemmin. Edellä mainittujen seikkojen lisäksi valtiovarainministeriö on tunnistanut teknisen virheen, joka käsitellään lopuksi.

Useammassa lausunnossa esille tuotuja seikkoja

Kiinteistörahastot

Kiinteistörahastojen osalta sekä Pörssisäätiö että Pääomasijoittajat ry olisi toivonut kumottavaksi esitetyn ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (jäljempänä AIFM-lain) uudeksi 18 b luvuksi siirrettävän kiinteistörahastolain säännösten laajempaa arviointia.

Valtiovarainministeriö toteaa, että nyt tehtäväksi esitetty muutos parantaa lainsäädännön ymmärrettävyyttä ja kahtiajakoa sijoitusrahastoihin ja vaihtoehtorahastoihin. Kansallinen lainsäädäntö noudattaa näin jatkossa samaa linjaa kuin EU-sääntely. Keskeisimpänä uudistuksena 1990-luvulta olevat rangaistusuhkaiset säännökset on hallituksen esityksessä ajantasaistettu ja yhtenäistetty suhteessa AIFM-lain seuraamuksiin.

Lisäksi valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että kyseessä olevat kiinteistörahastotoimintaa koskevat säännökset koske lainkaan nyt julkisuudessa olleita, tilapäisesti suljettuja kiinteistöihin sijoittavia erikoissijoitusrahastoja, vaan ns. REIT-rahastoja, joita on Suomessa ollut yksi eikä tällä hetkellä ole yhtään. Tällaisia kiinteistörahastoja on kuitenkin nytkin sekä Euroopassa että USA:ssa, joten säännösten pysyttäminen laissa on tarpeen.

Säilytysyhteisöpalvelut

Pörssisäätiö ja Pääomasijoittajat ry kiinnittivät lausunnoissaan huomiota säilytysyhteisöpalveluihin ja vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajia koskevan direktiivin (AIFMD 2011/61/EU, AIFM-direktiivi) ja siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä koskevan direktiivin (UCITSD 2009/65/EU, sijoitusrahastodirektiivi) muuttamista koskevan direktiivin (EU) 2024/927 (jäljempänä muutosdirektiivi) säilytysyhteisöpalveluiden tarjoamista koskevan liikkumavaran rajoituksiin. Lisäksi Pääomasijoittajat ry totesi lausunnossaan yksityiskohtaisesti, että säilytysyhteisöpalveluita rajan yli toisesta jäsenvaltiosta ei tulisi tarpeettomasti rajata mahdolliseksi vain ”tiettyjen edellytysten täyttyessä”, vaan ehdottaa, että hallituksen esityksen 1. lain 7 luvun 4 §:n ehdotettua sanamuotoa muutettaisiin niin, että ilmaisun ” ei ole tarjolla” sijaan todettaisiin ”ei ole riittävästi tarjolla”.

Valtiovarainministeriö toteaa, että nykyinen sääntely edellyttää, että säilytysyhteisö sijaitsee samassa jäsenvaltiossa kuin vaihtoehtorahasto. Tähän sääntöön tulee muutosdirektiivin myötä mahdollisuus poikkeukseen eli tiettyjen edellytysten vallitessa säilytysyhteisön nimeäminen toisesta ETA-valtiosta vaihtoehtorahaston kyseessä ollen on jatkossa mahdollista. Tämä liikkumavara on hallituksen esityksessä ehdotettu otettavaksi käyttöön muutosdirektiivin sallimassa laajuudessa. Tämän, niin sanotun säilytysyhteisöpoikkeuksen soveltamisalan mahdollinen laajentaminen tulee olemaan osana komission viimeistään vuonna 2029 tehtävää AIFM-direktiivin uudelleentarkastelua. Valtiovarainministeriö katsoo, että muutosdirektiivissä sallittu liikkumavara on kokonaisuudessaan otettu käyttöön hallituksen esityksessä eivätkä Pääomasijoittajat ry:n esittämät näkemykset anna aihetta muuttaa esitystä.

Tulevaisuuden tarpeet

Useassa lausunnossa kiinnitetään huomiota arvopaperimarkkinaoikeudellisen sääntelyn tulevaisuuden tarpeisiin. Kansallisen rahastosääntelyn tulisi

mahdollistaa eri yhteisömuotojen kautta toteutettavat rahastomuodot. Lisäksi yhdessä lausunnossa viitataan kotimaisen rahastosääntelyn kehittämisessä erääseen vaihtoehtorahastojen varainhankintaa koskevaan merkittävään oikeudelliseen epävarmuuteen. Voimassa olevan velkakirjalain (622/1947, VKL) 34 §:n 1 momentin mukaan on epäselvää, voiko AIFM-lain mukainen erikoissijoitusrahasto toimia joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskijana. Kysymys liittyy olennaisesti siihen, että Suomen lainsäädäntö ei edelleenkään mahdollista yhteissijoitusyrityksen perustamista vaihtuvapääomaisen yhtiön muodossa.

Valtiovarainministeriö katsoo, että edellä mainittuja tarpeita voidaan osin ratkaista sen asettamassa työryhmässä, joka tehtävänä on kehittää yhteissijoittamisen rahastorakenteita tavoitteenaan parantaa Suomen kykyä houkutella ainoana pohjoismaisena euromaana riski- ja muuta pääomaa. Työryhmän päätehtävänä on kehittää kansainvälisiä toimintamalleja vastaava yhteisömuotoinen rahastorakenne Suomeen. Tältä osin työryhmän tehtävänä on myös laatia ehdotukset tarpeellisista säädösmuutoksista verolainsäädäntöön, ottaen erityisesti huomioon verokohtelun neutraalisuus suhteessa muihin yhteissijoittamisen rakenteisiin. Työryhmä on asetettu 1.10.2025 ja sen toimikausi ulottuu 28.2.2027 asti.

Muut sääntelyn muutostarpeet

Finanssiala ry, Elinkeinoelämän Keskusliitto EK ry, Keskuskauppakamari ja Nordea toivat esille lausunnoissaan esille myös muita sääntelyn muutostarpeita todeten, että vaikka Suomen rahastosääntely on pitkälti EU-sääntelyn mukaista, Suomen sääntely sisältää kuitenkin 1980-luvulta periytyvää kansallista lisäsääntelyä, joka asettaa suomalaiset rahastot merkittävästi huonompaan asemaan pohjoismaisiin ja muihin eurooppalaisiin rahastoihin verrattuna. Lausuntojen mukaan näistä erityisesti osuudenomistajien vähimmäismäärää sekä osuudenomistajarekisteriä koskevat kansalliset lisävaatimukset tulisi pikaisesti poistaa.

Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että edellä mainitut seikat nousevat esille useammasta lausunnosta. Sijoitusrahaston osuudenomistajien vähimmäismäärää koskeva vähintään 30 osuudenomistajan vaatimus ei perustu sijoitusrahastodirektiiviin, vaan on kansallista lisäsääntelyä. Vaatimuksen poistaminen vaatisi tuloverolain 20 a §:n muuttamista. Osuudenomistajarekisteriä koskevat kansalliset lisävaatimukset tarkoittavat hallintarekisteröintikieltoa, jonka vuoksi osuusrekisteriä ei voida pitää hajautettuna tai moniportaisesti niin, että esimerkiksi rahastoyhtiö kirjaisi osuusrekisteriin rahastojen jakelijan eli rahastoja asiakkailleen tarjoavan pankin tai sijoituspalveluyrityksen ja tämä puolestaan pitäisi rekisteriä osuudenomistajista jakelemiensa rahasto-osuuksien osalta. Kumpikin asia vaatisi toteutuakseen perusteellisen valmistelun. Kumpikaan hanke ei kuitenkaan sisälly Petteri Orpon hallituksen ohjelmaan tai kevään 2025 kehysriihen kirjauksiin eikä ole nyt vireillä.

Muita huomioita lakiehdotuksiin liittyvistä lausunnoista

Oikeusministeriön lausunto

Oikeusministeriön lausunto koskee hallituksen esityksen kiinteistörahastotoimintaan liittyviä seuraamuksia koskevia säännösehdotuksia.

Valtiovarainministeriö toteaa, että nykyisiä 1990-luvulta peräisin olevia rangaistusuhkaisia säännöksiä on hallituksen esityksessä muutettu seuraamusten ajantasaistamiseksi ja yhtenäistämiseksi suhteessa muihin AIFM-lain mukaisiin seuraamuksiin.

Kiinteistörahastoja koskevia rikosoikeudellisia seuraamuksia koskevia pykäliä on nykyisessä kiinteistörahastolaissa kolme: Kiinteistörahastorikos, kiinteistörahastorikkomus ja arvioitsijarikkomus. Kiinteistörahastorikos on hallituksen esityksessä liitetty AIFM-lain vaihtoehtoehtorahastorikosta koskevaan pykälään (22 luvun 5 §), jossa jo ennestään on muiden vaihtoehtorahastojen kuin kiinteistörahastojen osalta säädetty vastaavan tunnusmerkistön mukaisesti vaihtoehtorahastorikoksesta. Kyseisessä pykälässä säädetään lisäksi vaihtoehtorahastorikosta koskevista muistakin tunnusmerkistöistä. Enimmäisrangaistus edellä mainitussa pykälässä luetelluista vaihtoehtorahastorikoksista on 1 vuosi vankeutta. Tehdyssä muutoksessa ei ole tarkoituksena koventaa rangaistusta, vaan muutoksessa on kyse saman sisältöisten tekojen kokoamisesta samaan pykälään. Näin ollen hallituksen esityksessä AIFM-lain 22 luvun 5 § 5 kohtaan on erikoissijoitusrahasto -nimityksen lain vastaisen käytön lisäksi lisätty kiinteistörahasto -nimityksen lain vastainen käyttö.

Kiinteistörahastorikkomuksen osalta hallituksen esityksessä on täsmennetty nykyisen lainkohdan sisältöä ja osin epäselviä pykäläviittauksia. Lisäksi hallituksen esityksessä on otettu huomioon, että AIFM-laissa ei säädetä vaihtoehtorahastorikoksen lisäksi vaihtoehtorahastorikkomuksesta, vaan hallinnollisista seuraamuksista. Kiinteistörahastorikkomuksen tunnusmerkistöä vastaavista teoista on AIFM-laissa säädetty seuraamusmaksu hallinnollisena seuraamuksena. Sääntelyn ajantasaistamiseksi ja yhtenäistämiseksi kiinteistörahastorikkomuksen pysyttämisen sijaan hallituksen esityksessä on esitetty seuraamusmaksua hallinnollisena seuraamuksena.

Arvioitsijarikkomuksen nimi on täsmennetty lakiesityksessä kiinteistönarvioitsijarikkomukseksi, koska arvioitsija -nimitystä ei muuten käytetä, vaan säännöksissä käytetään nimitystä kiinteistönarvioitsija. Kiinteistönarvioitsijarikkomuksen osalta ”rikkomus” on pysytetty nimikkeenä, koska se ei sisällöltään vertaudu AIFM-laissa vaihtoehtorahastorikoksen tai hallinnollisen seuraamuksen tunnusmerkistöihin.

Vaihtoehtorahastojen hoitajia ja kiinteistörahastotoimintaa koskevan sääntelyn yksityiskohtaisuuden johdosta niitä koskevan rikossääntelyn siirtäminen rikoslakiin tekisi rikoslaista tarpeettoman raskaslukuisen, minkä vuoksi edellä mainittuja rangaistusuhkaisia säännöksiä ei esitetä siirrettäväksi rikoslakiin. Säännösten mahdolliset rikkojat rajoittuvat toimijoihin, joiden käytännössä edellytetään tuntevan kyseisen lain säännökset. Esityksessä noudatetaan rahoitusmarkkinalainsäädännössä laajemmin omaksuttua lainsäädäntötekniikkaa. Valtiovarainministeriö katsoo, että lausunnossa esitetyt näkemykset eivät anna aihetta muuttaa hallituksen esitystä.

Finanssivalvonnan lausunto

Finanssivalvonnan lausunto koskee maksuvalmiuden hoidon keinoja, lainanantorahastoja, vaihtoehtorahastojen hoitajan johtohenkilöitä ja avoimia kiinteistörahastoja.

Maksuvalmiuden hoidon keinojen osalta Finanssivalvonta ei kannata valittua sääntelyratkaisua, jonka mukaan AIFM-lain 16 a luvun 1 § viittaa sijoitusrahastolain 5 luvun uusiin maksuvalmiuden hoitoa koskeviin säännöksiin. Perusteluna Finanssivalvonta toteaa, että erikoissijoitusrahastot ovat vaihtoehtorahastoja, joiden osalta tulisi lähtökohtaisesti noudattaa AIFM-lain ja AIFM-direktiivin edellytyksiä maksuvalmiuden hoidon keinoista. Lisäksi Finanssivalvonta toteaa, että kyseinen lähtökohta olisi linjassa vuoden 2019 sijoitusrahastolainsäädännön kokonaisuudistuksen kanssa.

Valtiovarainministeriö toteaa, että erikoissijoitusrahastot ovat yksi vaihtoehtorahastojen erityisistä rahastotyypeistä. Vaikka erikoissijoitusrahastot ovat vaihtoehtorahastoja, niihin sovelletaan lukuisia sijoitusrahastolain säännöksiä AIFML 16 a luvun 1 § mukaisesti. Lisäksi tulee ottaa huomioon AIFML 16 a luvun 4 §:n säännös siitä, että erikoissijoitusrahasto on avoinna yleisölle, kuten sijoitusrahastolain mukaiset sijoitusrahastotkin ovat. Muu AIFM-lain mukainen vaihtoehtorahasto voi olla avoinna rajoitetustikin, esimerkiksi vain ammattimaisille sijoittajille. Sijoitusrahastolainsäädännön kokonaisuudistuksessa 2019 erikoissijoitusrahastot siirrettiin vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain uudeksi 16 a luvuksi, mutta yhteyttä sijoitusrahastolakiin ei katkaistu, vaan 16 a luvun 1 §:ssä on lista sijoitusrahastolain noudatettavista säännöksistä. Tämän lakiesityksen valmistelussa valtiovarainministeriö päätyi ratkaisuun, jossa maksuvalmiuden hoitoa koskevat säännökset kirjoitettiin sekä sijoitusrahastolakiin että vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin. Tällä tavoin vältyttiin vaikeaselkoisilta ja lukuisilta viittauksilta lakien välillä. Tähän lainkirjoitustapaan ei oikeusministeriön laintarkastuksessa ollut huomautettavaa.

Finanssivalvonta toteaa lausunnossaan oikein, että erikoissijoitusrahastoihin sovelletaan AIFM-lakia ja lisäksi sijoitusrahastolain 16 a luvun 1 §:n listaan

merkittyjä sijoitusrahastolain pykäliä. Tästä ei kuitenkaan aiheudu epäselvyyttä maksuvalmiuden hoidon välineitä koskevien säännösten osalta, koska ne ovat lähtökohtaisesti saman sisältöiset kummassakin laissa ja ne erityispiirteet, jotka koskevat ainoastaan sijoitusrahastolakia ja erikoissijoitusrahastoja, on huomioitu lakiesityksessä viittauksella sijoitusrahastolain säännöksiin (AIFM-lain 16 a luvun 1 §).

Finanssivalvonta huomauttaa lausunnossaan, että sijoitusrahastolain säännöksiä maksuvalmiuden hoidon keinoista sovelletaan kaikkiin sijoitusrahastoihin, kun taas AIFM-lain säännökset koskevat ainoastaan sellaisia vaihtoehtorahastoja, jotka eivät ole suljettuja. Valtiovarainministeriö toteaa, että sijoitusrahastolain 10 luvun 1 §:n nojalla rahastoyhtiön on lähtökohtaisesti laskettava liikkeeseen hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia, jolloin avoimuutta ei ole tarpeen tuoda erikseen esille toisin kuin vaihtoehtorahastoissa, jotka voivat olla avoimia tai suljettuja. Maksuvalmiuden hoidon keinot soveltuvat kaikkiin sijoitusrahastoihin ja avoimiin vaihtoehtorahastoihin.

Finanssivalvonta kiinnittää huomiota siihen, että maksuvalmiuden hoidon keinot sijoitusrahastolaissa ja AIFM-laissa eroavat toisistaan apporttina tehtävän lunastuksen osalta. Näin on siksi, että apporttina tehtävä lunastus ei ole lakiesityksen mukaan sallittu lunastusmuoto ei-ammattimaiselle asiakkaalle ja tulee otettavaksi käyttöön vain ammattimaisten asiakkaiden lunastuspyyntöjen toteuttamiseksi. Tämän lisäksi lakiesityksen AIFM-lain 8 luvun 6 c §:ssä todetaan apporttina tehtävän lunastuksen erityistapauksena tilanne, jossa vaihtoehtorahastoa markkinoidaan ainoastaan ammattimaisille asiakkaille. Tästä eroavuudesta ei kuitenkaan aiheudu epäselvyyttä, koska erikoissijoitusrahastoja koskee 16 a luvun 1 §:n viittauksen perusteella hallituksen esitykseen sisältyvän sijoitusrahastolain 5 luvun uuden 6 §:n 3 momentin säännös.

Lainanantorahastojen osalta Finanssivalvonta huomauttaa, että vaihtoehtorahastojen markkinoinnin aloittaminen ei ole Finanssivalvonnan päätösasia, vaan AIFM-lain 12 luvun 1 §:n mukainen ilmoitus eikä Finanssivalvonta siten erikseen vahvista vaihtoehtorahastojen sääntöjä. Valtiovarainministeriö toteaa, ettei tähän asiantilaan ole muutosdirektiivissä tai lakiesityksessä puututtu eikä AIFM-lain 12 luvun 1 §:n säännöstä ole hallituksen esityksessä muutettu.

Finanssivalvonta ei pidä AIFM-direktiivin 16 artiklan 2 a kohdan täytäntöönpanon osalta riittävänä sitä, että arvio lainanantorahaston maksuvalmiusriskin hallintajärjestelmän riittävyydestä perustetaan hallituksessa esityksessä kuvatulla tavalla AIFM-lain 8 luvun (lausunnossa on viitattu virheellisesti 8 b lukuun, jota esityksessä laissa ei ole) 6 b §:ssä säädettyyn, vähintään kahden sopivan maksuvalmiuden hoidon keinon valintaan. Muutosdirektiivi on pyritty hallituksen esityksessä panemaan täytäntöön mahdollisimman tarkasti. Lisäksi Euroopan komissiolla on laaja valtuus täydentää muutosdirektiiviä lainojen alullepanon ja

maksuvalmiuden keinojen ja niiden käytön osalta. Koska kyse on uusista säännöksistä, joita komissiolla on lisäksi valtuus täydentää, valtiovarainministeriö katsoo, että säännökset tulisi panna täytäntöön hallituksen esityksen mukaisesti noudattamalla muutosdirektiiviä tarkasti.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan johtohenkilöiden osalta Finanssivalvonta pitää valitettavana sitä, ettei samassa yhteydessä ole säädetty vaihtoehtorahastojen hoitajan hallituksen jäsenten riippumattomuutta koskevista vaatimuksista. Kyseessä olisi kansallinen lisäsääntely. Petteri Orpon hallituksen ohjelmaan viitaten hallituksen esityksessä ei esitetä muutosdirektiivin vaatimukset ylittäviä kansallisia lisävelvoitteita. Tarvetta nimittää vähintään yksi toimivaan johtoon kuulumaton tai riippumaton hallituksen tai vastaavan hallintoelimen jäsen, kun kyseessä on vaihtoehtorahastojen markkinointi ei-ammattimaisille sijoittajille, tullaan arvioimaan AIFM-direktiivin uudelleentarkastelussa viimeistään vuonna 2029.

Avointen kiinteistörahastojen osalta Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan uusi sääntely avointen vaihtoehtorahastojen maksuvalmiudenhoidon keinoista ei yksinään riitä korjaamaan nykyiseen markkinatilanteeseen liittyviä haasteita erityisesti avointen kiinteistörahastojen osalta. Valtiovarainministeriö katsoo, että Finanssivalvonnan ehdotus kansallisen sääntelyn kehittämiseksi kiinteistöihin sijoittavien avointen erikoissijoitusrahastojen osalta vaatisi perusteellisen valmistelun vaikutusarviointeineen ja lausuntopyyntöineen. Lisäksi on otettava huomioon, että kevään 2025 kehysriihessä hallitus päätti toimeenpanna aktiivisesti EU-lainsäädännön mahdollistamat rahastorakenteet ja tehdä näitä koskevat tarpeelliset verolainsäädännön muutokset (esim. ELTIF-rahastot). Ottaen huomioon hallituksen esityksen uudet maksuvalmiuden hoitoa koskevat säännökset sekä tulossa olevien verolainsäädännön muutosten mahdollistamat EU-asetuksen mukaiset eurooppalaiset pitkäaikaissijoitusrahastot eli ns. ELTIF-rahastot, uudistuksia on pidettävä merkittävinä.

Valtiovarainministeriö, katsoo, että Finanssivalvonnan lausunnossa esitetyt näkemykset eivät anna aihetta muuttaa säädösehdotuksia.

Verohallinnon lausunto

Verohallinnon lausunto koskee Verohallinnon oikeuksia saada tietoja Finanssivalvonnasta. Verohallinto katsoo lausunnossaan, että tietojensaanti tulisi Verohallinnon toiminnan luonne huomioiden olla laajaa eikä tietojen saannin kannalta saisi olla merkitystä sillä, minkä aineellisen verosäännöksen tai menettelyllisen velvoitteen valvontaa varten Verohallinto tietoa tarvitsee. Verohallinnon mukaan merkitystä ei myöskään tulisi olla sillä, mihin sääntelyyn liittyen Finanssivalvonnalla kyseinen tieto on.

Hallituksen esityksessä ei esitetä muutoksia Verohallinnon tietojensaantioikeuksiin Finanssivalvonnalta. Viitaten talousvaliokunnan mietintöön 8/2024 nykyistä toimivamman tietojenvaihtojärjestelmän rakentaminen olisi tarkoituksenmukaista toteuttaa laajempana kokonaisuutena huomioiden laajasti rahastomarkkinoiden toiminnan keskeiset piirteet. Tällaista tarkastelua ei ole tämän lakiesityksen valmistelun yhteydessä tehty. Nyt täytäntöönpantavina olevat direktiivimuutokset eivät edellytä lainsäädäntötoimia verohallinnon tietojensaantioikeuden laajentamiseksi. Lisäksi merkille pantavaa on, että yksi lausunnonantaja totesi nimenomaisesti, että tietojenvaihtoa koskevan sääntelykehyksen huolellinen jatkoselvittäminen järkevässä aikataulussa on ehdottomasti tarpeen. Valtiovarainministeriö katsoo, että Verohallinnon lausunto ei anna aihetta muuttaa hallituksen esitystä.

Finanssiala ry:n lausunto

Finanssiala ry:n lausuntoon viitaten Finanssiala ry pitää huonona ratkaisuna sitä, että verrattuna lausunnolla olleeseen luonnokseen ehdotusta on maksuvalmiuden hoidon keinojen osalta muutettu niin, että useista keinoista on poistettu niitä kuvaava termi/määritelmä, joka hallituksen esityksen luonnoksessa oli kirjoitettu sulkuihin määritelmän jälkeen. Valtiovarainministeriö toteaa, että muutos on tehty oikeusministeriön laintarkastuksessa antaman palautteen perusteella. Lainkirjoituksen systematiikan säilyttämiseksi määritelmän lopussa sulkeisiin lisättyä termiä tai määritelmää käytetään lainkirjoituksessa silloin, kun samassa laissa myöhemmin käytetään sulkeissa olevaa termiä tai määritelmää. Maksuvalmiuden hoidon keinojen osalta tämä vaatimus ei täyttynyt kaikkien keinojen osalta ja näin ollen kirjoitusasu on muutettu laintarkastuksessa saadun ohjeen mukaiseksi. Valtiovarainministeriö katsoo, ettei Finanssiala ry:n lausunto anna aihetta muuttaa lakiesitystä.

Keskuskauppakamarin lausunto

Keskuskauppakamarin lausuntoon viitaten valtiovarainministeriö katsoo, että AIFM-lain 18 a luvun 19 ja 27 pykälistä sekä 27 §:n perusteluista tulisi korjauksena poistaa tarpeettomina vanhentuneet ilmaisut osavuosikatsaus ja johdon osavuotinen selvitys.

Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry:n lausunto

Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry:n lausunto koskee maksuvalmiuden hoitoa koskevia kirjauksia. Lisäksi lausunnossa viitaten AIFM-lain esityksen 8 luvun 6 f §:ään käsitellään Finanssivalvonnan mahdollista interventiota poikkeuksellisissa olosuhteissa.

Maksuvalmiuden hoidon keinoja ja niiden käyttöä koskevat säännökset on otettu hallituksen esitykseen tarkasti muutosdirektiivin mukaisina. Valitut maksuvalmiuden hoidon keinot tulee sisällyttää rahaston sääntöihin. Sijoitusrahastolla tai avoimella vaihtoehtorahastolla on valittava vähintään kaksi sopivaa maksuvalmiuden hoidon keinoa. Säännöksessä ei rajoiteta maksuvalmiuden hoidon keinojen määrää, vaan niitä voidaan valita ja sääntöihin kirjata tarvittaessa olla enemmänkin. Sijoittajansuojan toteutumisen näkökulmasta on tärkeää, että sijoittajalla on tieto mahdollisesti käytettävistä maksuvalmiuden hoidon keinoista.

Finanssivalvonnan oikeus määrätä merkintöjen, takaisinostojen ja lunastusten keskeyttämisestä on mahdollista vain poikkeuksellisessa tilanteessa, jossa sijoittajansuojaan tai rahoitusvakauteen kohdistuu riskejä, jotka edellyttävät tällaisen valtuuden käyttämistä. Finanssivalvonnan on kuultava vaihtoehtorahastojen hoitajaa hallintolain 34 §:ssä säädetyn asianosaisen kuulemista koskevan menettelyn mukaisesti ennen kuin määrää merkintöjen, takaisinostojen tai lunastusten keskeyttämisestä. Hallituksen esityksessä AIFM-lain 8 luvun 6 f §:ssä mainittuja ”poikkeuksellisia olosuhteita” ei ole määritelty, vaan kyseessä voisi olla myös sellainen poikkeuksellisen tilanne, johon ei ole voida varautua määritelmin etukäteen. Hallintolain 34 §:n vaatimuksiin viitaten Finanssivalvonnan mahdollinen interventio olisi kuitenkin aina hyvin perusteltu. Valtiovarainministeriö katsoo, ettei lausunto anna aihetta muuttaa hallituksen esitystä.

Muut huomiot

AIFM-lain 21 luvun 15 §:ään lisätty muutosdirektiivin täytäntöönpanon perusteella uusi kohta ja siitä syystä pykälä on muotoiltu uudelleen. Muotoiluun tuli kuitenkin tekninen virhe. Valtiovarainministeriö pyytää, että kyseinen kohta korjataan seuraavasti:

15 §
Finanssivalvonnan salassapitovelvollisuus
Kaikki tiedot, jotka Finanssivalvonta saa Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselta, ulkomaiselta ETA-valvontaviranomaiselta, Euroopan pankkiviranomaiselta, Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselta tai Euroopan järjestelmäriskikomitealta vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annetun direktiivin mukaisesti, on katsottava salassa pidettäviksi. Tietoja ei kuitenkaan katsota salassa pidettäviksi, jos:
1) Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen tai toimivaltainen tai muu asianomainen viranomainen tai elin ilmoittaa toisin tietoja toimittaessaan;
2) tietoja luovutetaan Suomen tai muun ETA-valtion syyttäjä- tai esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi; tai
3) tietoja käytetään tiivistelmässä tai koosteessa, josta yksittäisiä rahoitusmarkkinoiden toimijoita ei voida tunnistaa.

Korjaus ei aiheuta muutostarvetta säännöksen perusteluihin.